

Sygn. akt III CSK 86/14

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lipca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa D. M. i F. M.
przeciwko P. [...] S.A. w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 23 lipca 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Okręgowego w K.
z dnia 30 stycznia 2013 r., sygn. akt II Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 września 2012 r. Sąd Rejonowy w B. zasądził od pozwanego P. [...] S.A. w W. na rzecz D. M. kwotę 20 000 zł, na rzecz F. M. kwotę 50.000 zł. i na rzecz B. M. kwotę 55 000 zł. tytułem zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. w związku z krzywdą doznaną przez nich w wyniku śmierci w wypadku komunikacyjnym z dnia 28 września 2004r. W. M., syna powodów F. i B. M. i brata powoda D. M..

W wyniku apelacji strony pozwanej Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 30 stycznia 2013 r. zmienił częściowo zaskarżony wyrok w ten tylko sposób, że obniżył zadośćuczynienie zasądzone na rzecz F. M. do kwoty 40.000 zł., oddalając w tym zakresie powództwo w pozostałej części, zmienił też odpowiednio rozstrzygnięcie o kosztach procesu, oddalił apelację w pozostałej części i orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

Od powyższego wyroku strona pozwana wniosła skargę kasacyjną, obejmującą oddalenie apelacji w stosunku do rozstrzygnięcia dotyczącego powódki B. M., po śmierci której w toku postępowania kasacyjnego wstąpili do procesu jej następcy prawni F. M. i D. M.. Oparła skargę na pierwszej podstawie kasacyjnej zarzucając błędną wykładnię oraz niewłaściwe zastosowanie art. 448 w zw. z art. 24 § 1 k.c. i § 10 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 marca 2000 r. w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (Dz. U. nr 26, poz. 310 ze zm.- dalej: „rozp. MF z 24 marca 2000”).

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazała na jej oczywistą zasadność wynikającą z zasądzenia na rzecz matki ofiary wypadku komunikacyjnego zaistniałego w dniu 28 września 2004 r. zadośćuczynienia za krzywdę, podczas gdy obowiązujący wówczas przepis art. 446 k.c. nie przewidywał zadośćuczynienia na rzecz osób bliskich poszkodowanego zmarłego w wyniku czynu niedozwolonego, przewidując tylko odszkodowanie za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej (art. 446 § 3 k.c.). Możliwość zasądzenia także zadośćuczynienia powstała dopiero po nowelizacji

kodeksu cywilnego od dnia 3 sierpnia 2008 r. przez wprowadzenie art. 446 § 4 k.c. i dotyczy tylko zdarzeń, które nastąpiły po tej dacie. W uzasadnieniu podstaw kasacyjnych skarżący zakwestionował także stanowisko Sądu Najwyższego dopuszczające możliwość zastosowania art. 448 w zw. z art. 24 § 1 k.c. do krzywdy poniesionej przez osoby bliskie poszkodowanego zmarłego w wyniku wypadku komunikacyjnego przed dniem 3 sierpnia 2008 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z jednolitym stanowiskiem Sądu Najwyższego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c. jeżeli w sprawie doszło do kwalifikowanego, oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy i w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy (porównaj między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004/6/100, z dnia 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004/3/49 i z dnia 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07, nie publ.).

W świetle takiej wykładni art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c. nie można mówić o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w sytuacji, gdy zaskarżony wyrok został wydany w oparciu o przyjętą jednolicie w orzecznictwie Sądu Najwyższego wykładnię określonego przepisu prawa. Okoliczność, że skarżący nie podziela wykładni dokonanej przez Sąd Najwyższy niewątpliwie nie prowadzi do oceny, iż zaskarżony wyrok jest oczywiście wadliwy a skarga kasacyjna oczywiście uzasadniona.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 w zw. z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę także wtedy, gdy śmierć nastąpiła wskutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 r. i świadczenie to objęte jest także ochroną ubezpieczeniową sprawcy przewidzianą w § 10 ust. 1 rozp. MF z 24 marca 2000 r. (porównaj między innymi uchwały z dnia 22 października 2010 r. III CZP 76/10, OSNC-ZD 2011/B/42, z dnia 13 lipca 2011 r. III CZP 32/11, OSNC 2012/1/10, z dnia 7 listopada 2012 r.

III CZP 67/12, OSNC 2013/4/45 i z dnia 20 grudnia 2012 r. III CZP 93/12, OSNC 2013/7-8/84 oraz wyroki z dnia 14 stycznia 2010 r. IV CSK 307/09, OSNC-ZD 2010/C/91, z dnia 25 maja 2011 r. II CSK 537/10, z dnia 11 maja 2011 r. I CSK 621/10 i z dnia 15 marca 2012 r. I CSK 314/11, nie publ.). Powołując się na tę właśnie jednolitość orzecznictwa Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 27 czerwca 2014 r. III CZP 2/14, wydanym w składzie siedmiu sędziów (jeszcze nie publ.), odmówił podjęcia uchwały w związku z pytaniem prawnym: „czy osobie najbliższej przysługuje z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych zadośćuczynienie pieniężne za krzywdę wynikającą z naruszenia jej dobra osobistego w postaci szczególnej więzi emocjonalnej ze zmarłym, nawet gdy śmierć nastąpiła przed dniem 3 sierpnia 2008 r.?”

W tej sytuacji bez wątpienia nie może być uznany za oczywiście sprzeczny z prawem, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c., zaskarżony wyrok zgodny ze wskazaną wyżej jednolitą linią orzecznictwa Sądu Najwyższego.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w granicach zaskarżenia.